

Kolos pusiasalis, Chibinai 1999m. (detalus pasakojimas)

Kaip mes atostogavom Chibinuose

Pasakojimas apie slidžių žygį Kolos pusiasalyje, Chibinų kalnuose 1999m. kovo .20-28d. (aut. Rolandas Jakštys)

Dalyviai:

Vardas, pavardė	Kontaktai
Rolandas Jakštys	707885n, 729805d
Stanevičius Aleksas	473925n
Umbrasas Vytenis	750055n, 718461d
Kryžanauskas Audrius	adele@centras.lt
Jukniūnaitė Audronė	audrone.jakniunaite@gf.vu.lt
Purvys Virginijus	
Ūsaitis Arūnas	747685n, 729512d

Žygio grafikas

Diena	Kilometrai	Perėjos
1	9	
2	16	Ramzajaus
3	18	Ložn. Fersmano, Vost. Arsenjevo
4	19	Jumjekorr
5	16	Južn. Čiorrgor
6	25	Umbozerskij, Južn ir Sev. Portamčior
7	26	Zap. ir Vost. Petrelijus
8	31	Južn. Riščior, k. Kukisvumčorr, Bezymiannyj

viso 160 km

Kelionės aprašymas

Kovo 18 diena, ketvirtadienis

18 val traukinys. Važiuosim septyniese. Į stotį Jucevičius atneša vizas, jau važiuodami apsidraudžiame, kartu važiuoja 12 kauniečių.

Kovo 19 diena, penktadienis

11 val Peterburgas. Varšavskij vokzal - atvykome. Per pusę val. metro persikraustom į Moskovskij vokzal. Galima greičiau - už 10 USD mikroautobusu, metro - 3 rub. Perkam rublius - 1USD-23,5rub aplankom keletą turistinio inventoriaus parduotuvių bilietus atgal parduoda tik iš Murmansko, taigi pirsime Apatituose 17 val traukinys

Kovo 20 diena, šeštadienis (pirma diena)

14.30 vietos laiku išlipam Apatituose. Kol nusiperkam bilietus grįžimui, dingsta visi maršrutiniai autobusai, tai reikėtų iš pradžių važiuot į Apatitus, kažkur persėsti, t.t. Prikimba milicininkas (dėl registracijos - atvykus į Rusiją, per tris dienas reikia milicijoj gaut anspaudą į vizą), išsiaiškines, kad mes dar vieną dieną galim būt nesiregistravę, nuliūsta, bet atšoka, pažada mus sudoroti vėliau. Paslampinėję paimam taksi dvi mašinas už 200 rub., visi nuvažiuojam pas Kirovsko gelbėtojus, ten užsiregistruojam pas budintį, bandom kažką kalbėt apie draudimą, tai jo visai nedomina, pabandom prisiregistruoti, bet nėra jau milicijoj kasininkės, nėra kam sumokėt pinigų už registraciją, ir apskritai lyg tai

to nereikia daryti, jei mes gyvensim miške???, paliekam kaip yra, uždedam vizose KCC anspaudą, taksi mūsų kantriai laukia, paveža iki profilaktorio (botanikos sodo), mes jiems mielai už paslaugas sumokam viso 260 rub ir 17 val. mes ant slidžių. Kol kas nešilta (15 šalčio, šiek tiek pučia). Apie pora valandų pašliuožę link Ramzajaus perėjos, kai jau baigiasi normalesnis miškas, bent kiek tinkamas nakvynei, stojame. Iki sutemsta randam malkų, pastatom palapinę, vakarienė.

Kovo 21 diena, sekmadienis (antra diena)

7 val. atsikėlę, apie 9 val. išeinam matomumas vidutiniškas, šiek tiek sninga, vėžių nelikę, nemažai sniego - kiek jo gali būti nemažai virš miško. Pasimindami vėžes, 11 val. mes ant Ramzajaus perėjos. Pradeda pūsti vėjas. Pabandom sugrauzt šokolado, nelabai sekasi, sutinkam rusų grupę (eina į Kirovską), leidžiamės. Už perėjos pučia visai padoriai, nelabai gerai matosi, kai kurie deda slides ant pečių, žemyn plumpina pėsti (džiaugsmo su slidėmis leistis tikrai nedaug). Masiškai griuvinėjame. Už pusvalandžio sumažėja vėjas, statusas, atsiranda minkšto sniego, tai mėgėjai - pėstininkai priversti apsiauti slides. Pietauti nusprendžiam šiltai, miške, kur nebus jokio vėjo. Dar kokią valandą pašliuožiam, paskui kokį pusvalandį miške ieškom užuovėjos, galiausiai spjovę į visas užuovėjas supietaujame kas skirta ir dairomės, kur čia toliau mūsų kelias veda. Atrandame vėžių liekanas, toliau šliuožiame jomis - kur nuves, ten. O jos kaip tik veda link Fersmano perėjos. 16 val. dairomės nakvynės. Įsikuriam. Nustoja snigti. Saulė. Malkos, vanduo, palapinė, šokiai, žaidimai.

Kovo 22 diena, pirmadienis (trečia diena)

Išeinam šiek tiek po devynių. Oras geras. Šiek tiek šilčiau. Vėžių likučiai. Paskutiniame pakilime nusiimam slides - yra kieto sniego, bet kates dėtis tingisi. 11 val. mes ant Fersmano perėjos. Jei švies saulė, iki vakaro žingsniuosisim ketera - Arsenjevo per., Jumječoro kalnas, t.t. Aišku, saulė nešviečia ir nešvies - mums tik rasti bent kokį nusileidimą, t.y. Vost. Arsenjevo perėją. Dedamės kates, prisitaisom kaip reikiant ant pečių slides, pasidairyti jau nelabai yra į ką - nebent į kolegas. Lipam cirko pakraščiu link Fersmano kalno, prieš pat viršūnę, kai šlaitas pasidaro nestatus, sukam kairiau. Jau visai nešalta - kapišonas reikalingas tik dėl vaizdo, kates puikiausiai galima pasitaisyti ir be pirštinių, nors vėjelis traukia visai neblogas. Nejučia pradadam leistis. Kadangi (beveik) nieko nesimato (tik akmenys~sniegas po kojom), aišku, suabejojame, ar tikrai leidžiamės kur reikia. Per kokią pusę valandos įsitikinę, kad einam kaip tik ten, kur mums ir reikia, toliau nesukdami galvos, kad jau būtų galima dėtis slides ir šliuožti (tik neaisku kur, nes nelabai matosi), su katėmis klampojame visi labai draugiškai žemyn, kol pasidaro tiesiog sunku bristi per staiga pagilėjusias ir paminkštėjusias sniego pusnis. 13.30 pietūs, dedam kates į kuprines, slides - ant kojų, ir žemyn. Atrodė, kad nulipom tiek, kad slidėmis šliuožiant teks pasistumti, bet ne - statumo liko pakankamai net griuvinėjimams. Pasimato saulė. Aiškiai matosi, kad toliau žygyje jau nebūsim palikti vienatvėje - aplink pilna vėžių, pasirodo vienas kitas turistai, sužinome, kad "netoliese slidinėja minia žmonių iš Kauno, visi su rogutėmis" 17 val. Časnajok ir Meridialnaja upių santakoje sutinkam kapitališkai įsikūrusius kauniečius. Kuriamės netoliese, iškart esame užkvięjami į svečius. Kuriamės irgi kapitališkai - čia nakvosim bent dvi naktis.

Kovo 23 diena, antradienis (ketvirta diena)

Kvepia atlydžiu Šiandien - pasislidinėjimas: Per. Jumjekorr - uščelje Aku-Aku - u. Golcovka- ir į stovyklavietę. 10 val. iščiuožiam - 15 val. stovyklavietėj. Pietūs - uščelje. Deja, grįžtant tėra vienintelės vėžės ir tenka gerokai pasimakaluoti, kai susipainiojam su viena - kita atsitiktinai sutiktų rusų turistų - stovyklautojų poilsiautojų grupele (grupelės tos nemažos - kažkodėl visi jie mėgsta grupeles po 30 žmonių). Mokinukai, tėvai su vaikais, t.t. Po pietų jau visai jaučiam atlydį. Gerai, kad "lyžnia" pakeliui.

Kovo 24 diena, trečiadienis (penkta diena)

Šlykščiai sninga. Mes nuo vakar atidrekę. Keltis tingim. Deja, 6 val išbudina Kaunas, kviesdami savuosius pusryčių. Mes dar kokią valandžiukę - kitą pamiegam, ir, sunerimę, kad galim nugulėt šonus, keliamės - kraustysimės į kitą vietą. Kaunas jau vėžes numynė, galima judėti. Atrodo, atlydys baigėsi. Kol kas sninga, bet nuo pietų bus puikus oras. 10 val. pagaliau išsikraustom - šiandien per Južn. Čorgorr keliamės į KCC prie u. Kūnijok. Netoli perėjos "pagaunam" Kauną, padėkoję už vėžes, paliekam juos vienus tempti savo rogutes, aplenkiam dar keletą grupelių ir, deja atsiduriame priešais neartus dirvonus - kelias į perėją šiandien dar nežvalgytas. Bet to "nežvalgyto" kelio - viso labo kokias 20 min., ir mes jau ant perėjos (12 val.). Iš paskosmatom dar kokį šimtą žmonių beateinančių. Išsigandę, kad galim pasiklysti tokioje gausybėje turistų, sprunkam žemyn. Ten prikřsta puikaus minkšto sniego, danguj neliko debesėlių, leidžiamės su vėjeliu, vis mažiau rasdami progų išvirsti. Apie 13 val. mūsų skrandžiai pareikalauja duoklės. Beieškodami didesnio patogesnio akmenėlio, užtinkam grupę, belendančią iš nekaip pastatyto, per naktį sugriuvusio, iglu. Puiki vieta pietums. Degintis lyg ir šiek tiek per šalta, bet išdžiaustome nemažai savo turto. Mums maloniai palikusi savo iglu grupė padarė ir dar vieną gerą darbą - nutiesė puikų naują kelią per mišką iki KCC. Leidžiamės pasišvilpaudami, saulė šviečia, slidės slysta, į kurią pusę sukti, galvot nereikia. 15.30 val. - mes pas gelbėtojus. Ten aplinkui minios žmonių, gelbėtojas pažada, kad bus dar daugiau, apsidžiaugiam, kad namelyje nėra vietos, mums pasiūloma apsinakvoti kokie 3-4 km žemyn, kairėj kelio pusėj, prie upelio - ten "dar sočiai malkų" - mes taip ir padarom, tik apsisojam ne už 4, o už 1.5 km - iš tikrųjų, malkų normaliai, vanduo panosėj. Čia mes įsikuriam visai rimtai - ko gero, tai paskutinė mūsų stovyklavietė šiam žygy. Kaunas, aišku, randa neužimtą namelį, įsitaiso ten. Arūnas vakare užsuka pažiūrėt, kaip jie įsikūrę, sutariam ryt kartu čiuožti Umboziorskij - Južn. Partomčorr.

Kovo 25 diena, ketvirtadienis (šešta diena)

Deja, kauniečių nė kvapo. Tenka iščiuožti 9 val. (taip buvom sutarę), bet čiuožiam vieni. Iki per. Umboziorskij (11 val) - vėžės, bet leidžiantis tenka paklampoti - viskas šviežiai užsnigta. Saulė. Kompanija susirūpina akimis ir nosimis. Šiek tiek paklampojė, sukame link Južn. Partomčorr. Gražu. Dairomės, į kokį čia dar kalnelį reiktų užsiropšti. Šiek tiek paminam vėžes. Beveik ant perėjos pamatom atslenkantį baisų debesį, kuris sumažina norą ne tik užsiropšti į kokią viršūnelę, bet ir pietauti. Vis dėlto pietums užsukam į Sev. Partomčorr - kokia pusė valandos iš kelio. Pažiūrim, kas matosi anoj pusėj - ogi nieko naujo - vis tas pats sniegas ir akmenys - papietaujam - ir žemyn. Nuo Sev. Partomčior aiškiai smagiau leistis. Slidės mus nuskradina iki pat ežero, o čia jau - autostrada BAZA KCC - IMANDRA (dvi eilės vėžių, taigi be trukdžių galima aplenkti, prasilenkti, praleisti kitus). 16 val - stovyklavietėje. Vykstam "pasišildyti" į Kauną. Pavaišinam Kauną keletu baronkėlių, patys prisišveičiam puikių keptų lašinukų su cvogūnais, pasigiriam, kaip mes krūtai slidinėjam, pažadam ryt juos grįžtančius pavaišint arbata (mes ryt apie 15 val. turėtume jau būt stovyklavietėj), gaunam lauknešėlių iš Kauno begalinių maisto atsargų, sušylam, aptingstam. Beveik norėtusi čia pat ir numigt, o mums iki palapinės dar net 2 km. Išlydėję Kauną pirtin, patys vis tik atrandam drąšos čiuožti namo. Visai vakare stebim šiaurės pašvaistę, ypač įdėmiai ją stebi mūsų jaunieji geografa.

Kovo 26 diena, penktadienis (septinta diena)

Oras puikus. Keičiam planus - vietoje Riščiorų perėjų čiuošime gerokai toliau, į "Petreljus" - "nuplaukė" kauniečių arbata (15 val. tikrai negrįšime). 10 val. išvykstam. Vėžės. Pusė kelio - tai mūsų kelias nuo Južn. Čorgorr. Toliau pasukam link "Petreljų". Išklause nemažai senbuvų patarimų, renkamės Zap. Petreljus. Kažkodėl kitos grupės nusuka į Vost. Pakeliui dešinėje iškyla aukščiausi masyvo kalnai. Ginčijamės, kuris aukštesnis. Aukščiausias - Judyčvumčior. Kitą kartą atvažiuosim nuo jo viršūnės

pasiziūrēt į Chibinus. Papėdėje taip papučia, kad vos negrįžtam atgal - kartkartėmis tenka sustojus palaukt, kol vėjo gūšiai susilpnės. Belipant į perėją jie visai susilpnėja. Pakutiniam "gabaliukui" nusiimam slides - paruoštas takelis. Audrius visus apgauna, netikėtai pirmas pasirodęs ant perėjos su slidėmis. 14 val. mes ant perėjos. Vėjas nėra tiek nurimęs, kad norėtusi degintis, be to, mūsų laukia dar Vost. Petrelėjus. Šiek tiek pasileidžiame pėsčiom (Arūnas demonstruoja, kad perėją galima puikiai įveikti nenusiėmus slidžių), toliau - su slidėmis, dairydami, kur čia greičiau pasukt į Vost. Petrelėjus. Apačioj matosi vėžės, neužilgo pasirodo ir žmonių, belipančių į Vost. Petrelėjus. Puiku! Labai daug nesileidami, pričiuožiam perėjos papėdę. Takelis padarytas, kairėj pusėj šioks toks karnyzas, papietaujame - ir - į viršų. Takelis, aišku, žmonėms, kurie turėjo ne tik kates, bet ir virvę. Šiek tiek pasidairę, pasinaudojam tuo takeliu - mes juk tuščiomis kuprinėmis! - ir 16 val. mes ant perėjos. Čia tikrai būtų pravertę katės, deja, jos stovyklavietėje. Pasikalbam su grupele rusų apie orą ir dar šį bei tą, padėkojame už takelį, dedamės slides - ir žemyn. Tiek geras nusileidimas, kad žmogus, sugalvojęs bent kiek pasileisti žemyn be slidžių, tikrai būtų išvadintas kvailiu. Tarp mūsų kvailių nebuvo. Jau beveik niekas negriuvinėja. Aplenkiam masę žmonių, šliuožinėjančių į visas puses - tiesiog dar šiek tiek turistų ir kalnų nesimatytų. 18 val. mes KCC. Nuraminam Kauną, pagal jų apskaičiavimus jie tikėjosi pas mus apie 17 val. gauti karštos arbatos, bet labai nustebo, kai stovyklavietėj rado tik prie laužo džiūstančius puodus ir samčius. Vakarienė. Galbūt paskutinė Chibinuose prie laužo. Sulaukiam svečių iš Kauno. Geriam arbatą ir plepam apie šį bei tą - kokią skardą reikėtų imti remontui - diuralio 3,14 mm ar titano 2,78 mm, kiek varlė gali surūkyti cigarečių, "liubiš katatsia, liubi i sanočki vozit", etc.

Kovo 27 diena, šeštadienis (aštunta diena)

Šianakt šiek tiek atvėso, gal net iki kokių -10! Keliamės jau kaip visada prieš aštuonias, atsisveikinam su stovyklaviete, oras tiesiog ... liūdna - slydimas puikus, saulė, o mums jau reikia link namų... Išvažiuojam 10 val., dar išlydim kauniečius - šie gi vi-są mantą sukrovė į buraną, patys "autostrada" tuščiomis - į Imandrą. Uždedam dar vieną anspaudą į visas - šis žymiai rimčiau atrodo, nei Kirovsko. (11 val.) Paliekam KCC ir - į Južn. Riščior. Vėžės, saulė, malonus šaltukas. 13 val. ant perėjos. Pa-diskutavę "dėtis kates - nesidėti", lipam į plato. Sniegas vis kietėja, jau norėtusi kačių, bet Aleksas pamato iš mano kuprinės kyšantį kastuvėlį, tai aš su tuo kastuvėliu dėl viso pikto prakasu "laiptus" iki ten, kur jau ramiai galima eiti be laiptų, ir apsieinam be kačių. 13.30 mes ant plato, turistų mažai lankomose vietose. Kol kas einam pėsti - taip patogiau. Bet neužilgo tenka dėtis slides - mes juk slidžių žygyje! Čiuožiam, dairomės. Kairėje - Lavozero kaip ant delno, dešinėje - Petreliai, Česnačiorr, per. Krestovyj, Čorgor. Po truputį blogėja oras, bet vaizdai įspūdingi: pro debesis prasišviečia saulė, vėjas neša sniegą.... 15.30 šiek tiek pasiblaškę, pričiuožiam per. Bezymiannyj. Matomumo jau nedaug: perėja matysis jau neilgai. Slampinėjam aplinkui be jokio supratimo, kur čia galima būtų nuo jos nusileisti. Dedamės kates, pasiruošiam virvę - ir iš karto pasimato, kad mes be reikalo jaudinomės. Per kokį pusvalanduką atsiduriam ant perėjos (virvė tebesiilsi kuprinėje), dar už kokių 20 min. pakliūnam į sniegą iki ausų. Gerai, kad žemyn, ne į kalną. Sninga. Matosi jau visai nedaug. Dar paklampojam žemyn, iki kol jau visai ramiai galim dėtis slides. 17 val. pietūs. Kišam kates kuo giliau, toliau klampojam su slidėmis. Medžių nė kvapo, bet vėžės minam vi-sai sušilę. Pakeliui įveikę kažkokį apleistą karjerą, iščiuožiam į buranų kelią BAZA KCC - KIROVSKAS. Noro nakvoti pa-lapinėje ir iš ryto bandyt suspėti į traukinį nelieka. Taigi šiandien pasieksim Kirovską. ... Bandom apsinakvoti sanatorijoje - profilaktoriume, ten priima tik "pagal kelialapius", judam link miesto centro, apsistojam daugelio žinomame viešbutyje "SPORT". Lovos kaina triviečiame kambary - 60 rub., budinti pasiūlo arbatinuką, ar-batos turim patys. Netoliese - visą naktį veikiančios maisto prekių ir kt. par-duo-tu-vės. Apatarę besibaigiančias atostogas, prisimenam, kad reikia

pranešti į KCC apie sėkmingai pasibaigusį mūsų žygį. Po kokios 15 min. kitame laido gale pasigirsta užsimiegojęs balsas (buvo gerokai po vidurnakčio) "što?... gdie? što slučilos?". Atsakom, kad "vertoliota nenado", padėkojam KCC už geras atostogas ir rūpinimąsi Chibinuose atostogaujantiais, atsisveikinam iki kitų metų. Išaušus - į traukinį.

Inventorius:

Palapinė "ZIMA", pagr. virvė - neprireikė, remontas, vaistinė, kastuvėlis sniegui, pjūkliukas - geriau pjūklas, kirvukas, du puodai, tinklelis laužui, žibintuvėliai du, termosas 3 l., 5 miegmaišiai, nekenktų primusas atsargai, polietilenas į palapinę atlydžiui, žvakidė į palapinę, smagu būtų pastatyt kokį namelį ar urvą - tada reikia daugiau kastuvėlių ir pjūkliukų, būtinai - primuso.

Kiekvienam: katės, lavininė juosta, kuprinė, kilimėlis, beskidai, spyruoklė atsarginė, peilis, žvakė, skraistė nuo lietaus.

Vaistinė:

Pavadinimas	Kiekis	Paskirtis
Validolis	10 tablečių	nuo širdies
Amoniakas		kai silpna, bloga
Jodas		žaiždoms aplink tepti
Vandenilio peroksidas		žaiždoms plauti
Sintomicino tepalas		barstyti ant žaiždos
angliukai	3 pakeliai	nuo skrandžio
enzistan	1 pakelis	
levomicetinas	1 pakelis	nuo viduriavimo
falimint	2 pakeliai	kai skauda gerklę (čiulpti)
paracetamolis	1 pakelis	nuo temperatūros
ibuprofen	1 pakelis	nuo temperatūros
biceptolis	1 pakelis	antibiotikas
piroxicum	1 pakelis	nuo skausmo
hidroperitas	2 pakeliai	
pleistras		
vata		
bintas	sterilus ir ne	
elastinis bintas		
termometras		
riebus kremas		

būtų dar pravertę: kremas nuo saulės, tepaliukas nudegus

Maistas

Ką valgėm (7 žmonės, 8 dienos)

Kiekvienas po:

	Vienam	Visi
juodi džiuvesiai	1kg	7kg
balti džiuvesiai	0.5kg	3.5kg
lašiniai	0.6kg	4.2kg
dešra	0.3kg	2.1kg

saldainiai	0.3kg	2.1kg
šokoladas	0.2kg	1.4kg
svogūnai	2vnt.	3.5kg
česnakai	2vnt.	
citrinos	2vnt.	
Visiems:		
cukrus	4	
fermentinis sūris	2	
kruopos ryžiai	2	3 virimai
kruopos manai	1	2 virimai
kruopos makaronai	1.5	2 virimai
kruopos griekiai	2	3 virimai
kruopos avižos (dribsniai)	2	3 virimai
kruopos kvietinės	0.7	1 virimas
kruopos miežinės	0.7	1 virimas
kruopos sorų	0.6	1 virimas
spiritas	0.5	
spirgai	1.5	
sviestas	1	
džiovinti vaisiai	2	
riešutai	2	
arbata	0.8	2 kartams
kisielius	0.5	
medus	0.4	
chalva	0.5	
prieskoniai, druska	0.5	

viso: 49.5 kg (vienam žmogui dienai ~0.880 kg)

[\[į viršų\]](#)

Pinigai:

Maistas: kiekvienas pirko už 32 lt, + bendras 32lt =~70 lt

viešbutis + vietinis transportas + maistas iki Peterburgo 150 rb= 25 lt

Bilietai pirmyn (plackartas) 145 lt

Bilietai atgal (kupe iki Peterburgo, toliau - plackartas) 740 rb =~125 lt

Vizos 100 lt.

Draudimas 25lt

Viso vienam žmogui 490 LT ?